

Mrs. Fiona Marshall
Environmental Affairs Officer – Secretary
to the Compliance Committee
United Nations Economic Commission for Europe
Environment and Human Settlement Division
Room 332, Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland

Supplement to Complaint to the Aarhus Convention Compliance Committee about deficiencies in the transposition of the Aarhus Convention into the Czech law, in particular Art 6 sections 3, 8 and Art 9 sections 2, 3, 4 of the Convention filed on 30 September 2013

PARTIES

A. Individual complainant

1. Name
2. Legal form
3. Date of incorporation
4. Registration
5. Identification number
6. Registered office
7. Nationality

1. "V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín"
2. association under Act No. 89/2012 Sb.
3. 5 April 2001
4. Krajský soud v Českých Budějovicích court, section L, file 3219
5. 26529084
6. Všemyslice, Neznašov 122, 373 02 Všemyslice, Czech Republic
7. Czech Republic

B. PARTY TO THE AARHUS CONVENTION

8. Czech Republic

II

REASONS FOR FILING THIS SUPPLEMENT

9. V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín's attorney was informed by the Aarhus Convention Compliance Committee ("Committee") on 26 August 2014 that the Committee would meet during 22 – 25 September 2014. The Committee notified V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín, as the legal entity having filed a complaint about the interpretation and application of the Aarhus Convention in the domestic law of the Czech Republic on 30 September 2013 ("Complaint"), that it had previously made findings and recommendations on similar issues and that, in the subsequent period, the Committee would monitor whether or not the Czech Republic adopted corrective measures to comply with the Committee's recommendations. The Committee further requested that the complainant identify which of its objections may already have been addressed in the Committee's existing findings and recommendations.

III

CONTENT

10. V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín is of the opinion that any similarity between the content of other complaints so far reviewed by the Committee and the content of our Complaint is insignificant in the material respects. Issues such as those identified in the Complaint have not yet been addressed by the Committee. If V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín is again to identify the conflicts between the Czech legislation and application practice and the relevant provisions of the Aarhus Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, in the present time, the conclusion would be that the reasons for filing the Complaint and the very issues, i.e. deficient transposition and application of the Aarhus Convention, in particular as far as Access to Justice is concerned, including the conflicting points in the Czech legislation, remain the same to this day.
11. Considering the dangers and risks of nuclear facilities' operation, radioactive waste repositories and radioactive waste management, the current state of the Czech Republic's regulation is alarming as it is based (including the new legislation drafted in the meanwhile, i.e. from the date of filing the Complaint up to the present time), to a large extent, on trivialization of nuclear safety issues which – in V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín's opinion – cannot be compared with the issues of safety of traditional energy generation facilities or facilities/sources emitting only noise, vibrations or mechanical pollution. Taking into account the inherent dangers and risks of nuclear facilities' operation, nuclear safety issues must always be considered as special and separate without regard to the state energy policy which is primarily motivated by the economic aspects.

The issue is not only that the exercise of the rights of Access to Justice of the individuals and the public concerned is prevented, but also active participation in the specific decision-making processes, within the meaning of the relevant provisions of the Aarhus Convention, as more closely described in the Complaint. V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín repeatedly criticizes the fact that the Czech legislation and application practice guarantees only limited Access to Justice – an access which, in practice, is minimalist contrary to the guarantees given under the Aarhus Convention. Access to a review of administrative decisions by independent courts is further diminished by the CR Constitutional Court's restrictive interpretation: in invoking constitutional rights, the ruling legal opinion is that the right to privacy and the right to healthy environment may only be claimed by natural persons (whose participation in administrative procedures and standing to file the relevant actions are a priori restricted by the existing statutes), not legal entities such as the association which filed the Complaint; in addition, the courts in essence never consider the merits of such NGOs' objections. According to the Czech courts' interpretation, the associations, such as ours, may only seek a court review of procedural rights, not substantive rights; they cannot, under the domestic law, object to factual (substantive) defects in approval/permission processes, with a few exceptions. By looking at the CR Supreme Administrative Court's recent case law, it is apparent that this Court renders inconsistent decisions depending on the person of the complainant and the subject matter of the proceedings. This Supreme Administrative Court's practice leads to unjustified curtailment of complainants' rights in many particular cases. This disrespect for the Aarhus Convention, visible also in connection with the currently debated amendments of the relevant legislation, creates a situation in the Czech Republic in which local petitions and municipal referenda on these issues are organized over and over again; their results,

however, have nearly no practical impact. The granted judicial protection, which is already minimal, is ineffective at that because Czech courts refuse to grant suspensive effect to the actions filed and the projects risky to the environment are thus typically completed before the courts deliver their verdicts.

12. The hopelessness of the whole situation has further been demonstrated by the approach of the European Court of Human Rights which, after having consolidated three qualified complaints filed by V havarijní zóně Jaderné elektrárny Temelín during the period from October 2008 to December 2009 into one case, dismissed the case. No reasons have been given for the Court's decision, even after our written request (and yet, each of the complaints filed, and subsequently consolidated by the Court, concerned different matters – namely, participation in the approval process for the opening of the Temelín Nuclear Plant, extension of the nuclear plant's emergency preparedness zone and the role of the administrative authorities concerned in the administrative procedures concerning nuclear facilities).
13. Before filing our complaints with the European Court of Human Rights, we approached the Czech Public Advocate – Ombudsman, but also without success. Neither the ombudsman provided us with acceptable reasons for his refusal to act vis-à-vis the administrative authorities' actions/omissions in the administrative procedures concerned.
14. The critical point is that the so-called **administrative authorities concerned** keep issuing their Opinions without any regard to the provisions of the applicable laws and special regulations, thus failing to defend public interest, i.e. primarily the protection of citizens' lives and health, protection of nature and landscape and promotion of healthy environment and good living conditions. In this connection, no attention is paid to possible consequences of beyond-design-basis-accidents / severe accidents of nuclear facilities which may have fatal ramifications for large areas and transboundary effects, either.

IV

SUMMARY

15. V havarijní zóně Jaderné elektrárny Temelín is of the opinion that any similarity between the content of other complaints so far reviewed by the Committee and the content of our Complaint is insignificant in the material respects. The complainant is convinced that its rights under the Aarhus Convention continue to be unacceptably violated. There are apparently no Committee's findings/recommendations that would effectively deal with the issues specified in V havarijní zóně Jaderné elektrárny Temelín's Complaint.
16. V havarijní zóně Jaderné elektrárny Temelín is of the opinion that none of the objections contained in our Complaint filed on 30 September 2013 has been addressed in the Committee's existing findings and recommendations (certainly not on the level of complexity and materiality appropriate for the issues in question). Therefore, we would like to advise the Committee that we insist on full review of our Complaint.

V

DATE AND SIGNATURE

17. Tábor, Czech Republic, 18 September 2014
18. Stamp

Signature

Digitálně
podepsal
Martin
Šíp

ŠÍP KADLEC PAIKROVÁ
ADVOVÁTNÍ KANCELÁŘ

Šíp, Kadlec, Paikrová s.r.o., advokátní kancelář

sídlo kanceláře: Tyršova 521 (budova Komerční banky), 390 02 Tábor
tel.: +420 381 213 239 | fax: +420 381 210 628 | e-mail: info@sklegal.cz | www.sklegal.cz
datová schránka: 7zf4q4

pobočka Praha: Vodičkova 39 (palác Ligna), 110 00 Praha | tel.: +420 222 515 743
pobočka Písek: Vecké náměstí 27, 397 01 Písek | tel.: +420 382 212 713

Mrs. Fiona Marshall
Environmental Affairs Officer – Secretary
to the Compliance Committee
United Nations Economic Commission for Europe
Environment and Human Settlement Division
Room 332, Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland

Doplnění podnětu Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy ze dne 30. 9. 2013

týkající se nedostatků transpozice Aarhuské úmluvy do právního rádu České republiky, zejména pak
čl. 6 odst. 3, 8 a čl. 9 odst. 2, 3, 4 Aarhuské úmluvy

I.

STRANY

THE PARTIES

A. Osoba podávající podnět

A. Individual complainant

1. Jméno
2. Právní forma
3. Datum vzniku
4. Registrace
5. Identifikační číslo
6. Sídlo
7. Státní příslušnost

1. Name
2. Legal form
3. Date of origin
4. Registration
5. Identification number
6. Permanent address
7. Nationality

1. V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín
2. Spolek podle zákona č. 89/2012 Sb.
3. 5. dubna 2001
4. Krajský soud v Českých Budějovicích, oddíl L, vložka 3219
5. 26529084
6. Všemyslice, Neznašov 122, 373 02 Všemyslice, Česká republika
7. Česká republika

B. SMLUVNÍ STRANA

B. CONTRACTING PARTY

8. Česká republika

II.

DŮVOD PODÁNÍ DOPLNĚNÍ

9. Právní zástupce spolku V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín obdržel dne 26. 8. 2014 od Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy informaci o termínu zasedání výboru, které se má konat ve dnech 22. - 25. 9. 2014. Výbor dále spolku V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín, jako právnické osobě, která dne 30. 9. 2013 podala podnět ve věci výkladu a aplikace Aarhuské úmluvy ve vnitrostátním právu České republiky, sdělil, že v rámci své činnosti přijal stanoviska v podobné oblasti, přičemž v následujícím období bude monitorovat, zda Česká republika přijala nápravná opatření a vyhověla doporučením Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy. Výbor pro dodržování Aarhuské úmluvy dále osobu podávající podnět požádal, aby při zohlednění obsahu svých námitek identifikovala, které z nich jsou případně v některém z dosavadních stanovisek výboru zohledněny.

III.

OBSAH DOPLNĚNÍ

10. Spolek V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín je toho názoru, že podobnost výborem dosud posuzovaných právních námitek je ve vztahu k obsahu podnětu v podstatných ohledech nevýznamná. Předmětná problematika tak, jak je identifikována v podaném podnětu, dosud nebyla na základě dosavadní činnosti výboru řešena. Pokud by spolek V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín měl v současné době identifikovat rozporu české právní úpravy a aplikační praxe s jednotlivými ustanoveními Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, pak si dovoluje sdělit, že důvody pro podání předmětného podnětu a zejména samotná problematika, spočívající v nenáležité transpozici a aplikaci především té části Aarhuské úmluvy, týkající se zajištění soudní ochrany, včetně všech rozporů právní úpravy, přetrvávají dodnes.
11. S ohledem na nebezpečnost a rizikovost provozu jaderných zařízení, úložiště jaderného odpadu a zacházení s ním, je pak doslova alarmující stav současně platné a účinné legislativy České republiky, neboť tato, a to i v souvislosti s přípravou nových právních předpisů, realizovanou v meziobdobí, tj. od data podání předmětného podnětu dodnes, vychází spíše z bagatelizace problematiky jaderné bezpečnosti, když tuto – dle názoru spolku V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín – nelze srovnávat s bezpečností klasických energetických zařízení, ani porovnávat se zdroji a nebo zařízeními imituujícími toliko hluk, vibrace či mechanické znečištění. V projednávané problematice je vždy nutno uvažovat s jejími výraznými odlišnostmi, souvisejícími s rizikovostí provozu jaderných zařízení, a to bez ohledu na aktuální energetickou politiku státu, která je v převažující míře motivována ekonomickými aspekty věci.

Nejde přitom pouze o znemožnění dotčeným jednotlivcům a zástupcům dotčené veřejnosti využívat samotných práv k přístupu k soudní ochraně, ale též o aktivní účast na specifických činnostech ve smyslu příslušných ustanovení Aarhuské úmluvy tak, jak jsou specifikovány v předmětném podnětu. Spolek V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín opakováně poukazuje na skutečnost, že česká právní úprava a aplikační praxe stanoví omezený přístup k právní a soudní ochraně, který je oproti právní úpravě zaručené v Aarhuské úmluvě minimalistický. Přístup k přezkumu správních rozhodnutí nezávislými soudy je dále omezen restriktivním výkladem Ústavního soudu ČR. Při dovolávání se ústavních práv je zastáván právní názor, že práva na soukromí a na příznivé životní prostředí jsou toliko osobními právy fyzických osob (jejichž účast na správních řízeních a možnost následného podání žalob je však právními předpisy a priori omezena), jichž se právnická osoba podávající tento podnět domáhat nemůže; soudy se zároveň ve své podstatě vůbec meritorně nezabývají jejími námitkami či námitkami subjektů stejného nebo obdobného charakteru. Ty se tak mohou podle výkladu českých soudů domáhat pouze soudního přezkumu procesních práv, ovšem nikoli práv hmotných. Takové subjekty nemají dle národní legislativy, až na výjimky, možnost namítat věcná pochybení při schvalovacím či povolovacím procesu. Z aktuální rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu ČR je pak zřejmé, že tato soudní instituce rozhoduje rozdílně podle toho, jaká osoba je stěžovatelem a co je předmětem řízení. Tím jsou v mnoha konkrétních případech zcela nedůvodně krácena práva jednotlivých subjektů. Nerespektování Aarhuské úmluvy, které se promítá i do aktuálně projednávaných novel dotčených právních předpisů, pak v České republice opakováně vede k realizaci lokálních petic, případně místních referend, které však mají na předmětnou problematiku zcela nevýznamný praktický dopad. Minimální soudní ochrana

je navíc neefektivní a neúčinná, když není českými soudy žalobám přiznáván odkladný účinek a realizace záměru tak proběhne zpravidla ještě dříve, než je o žalobě rozhodnuto.

12. Bezvýchodnost předmětné situace zesiluje dále přístup **Evropského soudu pro lidská práva**, který sloučil tři kvalifikovaně odůvodněné stížnosti podané spolkem V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín v období od října 2008 do prosince 2009 do jedné kauzy, kterou jako celek zamítl. Ani po písemné žádosti spolku pak nebylo předmětné rozhodnutí žádným způsobem odůvodněno (předmět podaných stížností se však týkal obsahově odlišných záležitostí - účasti při kolaudaci Jaderné elektrárny Temelín, rozšíření zóny havarijní připravenosti jaderné elektrárny a úlohy dotčených orgánů státní správy ve správních řízeních týkajících se jaderných zařízení).
13. Podání Evropskému soudu pro lidská práva předcházelo neúspěšné jednání s **českým veřejným ochráncem práv** – ombudsmanem. I v tomto případě nenašel ombudsman přijatelné důvody, které ho vedly k odmítnutí podání ve věci postupu veřejné správy při správních řízeních.
14. Za kritické je potom možné považovat postupy tzv. **dotčených orgánů státní správy**, které vydávají svá stanoviska bez zohlednění příslušných zákonů a souvisejících zvláštních právních předpisů. Nehájí tak veřejný zájem, kterým je především ochrana životů a zdraví obyvatel, ochranu přírody a krajiny a vytváření příznivého životního prostředí. V daných souvislostech nejsou nijak zohledňovány ani možné důsledky nadprojektových těžkých havárií jaderných zařízení s fatálními důsledky pro rozsáhlá území s přeshraničním vlivem.

IV.

SHRNUTÍ

15. Spolek V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín zastává názor, že podobnost výborem dosud posuzovaných právních námitek je ve vztahu k obsahu podnětu v podstatných ohledech nevýznamná. Podle názoru podatele jsou nadále nepřijatelným způsobem porušována jeho práva zaručená Aarhuskou úmluvou. V dané oblasti existuje zřejmá absence stanoviska, které by danou problematiku, specifikovanou v podnětu spolku V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín, řešilo.
16. Spolek V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín se domnívá, že žádná z námitek, která je obsahem podnětu ze dne 30. 9. 2013, není ve své komplexnosti a významu v žádném z dosavadních stanovisek výboru zohledněna. Dovoluje si proto Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy sdělit, že na projednání svého podnětu v celém rozsahu trvá.

V.

DATUM A PODPIS

17. Tábor, Česká republika, dne 18. září 2014
18. Otisk razítka

Podpis

Digitálně
podepsal
Martin
Šíp

From: Mgr. Martin Šíp [mailto:sip@skplegal.cz]
Sent: Thursday, September 18, 2014 2:24 PM
To: Fiona.Marshall@unece.org; aarhus.compliance@unece.org
Cc: info@skplegal.cz; v.hlm@tiscali.cz
Subject: Supplement to Complaint to the Aarhus Convention Compliance Committee

Dear Fiona,

we contacted the client in the matter bellow. He studied the question of similarity of our complaint and of the decision V/9f.

Finally our client gave us the information that you can see attached in the Annex (in English and in Czech).

Best regards,

Martin Šíp, advokát

Šíp, Kadlec, Paikrová s.r.o., advokátní kancelář

IČ: 28147294, DIČ: CZ28147294

Tábor: Tyršova 521, 390 02 Tábor (sídlo - budova Komerční banky), tel: + 420 381 213 239, fax: + 420 381 210 628

Praha: Vodičkova 39, 110 00 Praha 1 (Palác Ligna), tel: +420 222 515 743

Písek: Velké náměstí 27, 397 01 Písek (budova Komerční banky), tel.: +420 382 212 713

Web: www.skplegal.cz, email: sip@skplegal.cz

Mobil: + 420 775 690 740

This e-mail is intended solely for the addressee(s) and contains confidential information. Unauthorized distribution, modification or disclosure of its contents is unlawful. If you have received this e-mail in error, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message from your system. The sender is not liable for any errors or omissions in the contents of this message which arise as a result of e-mail transmission."

From: Mgr. Martin Šíp [mailto:sip@skplegal.cz]
Sent: Tuesday, December 9, 2014 11:42 AM
To: aarhus.compliance@unece.org
Cc: Fiona.Marshall@unece.org; info@skplegal.cz
Subject: Letter of enquiry
Importance: High

Dear Sir or Madam,

I am writing on behalf of our client **V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín** and I would like to ask you for information in connection with complaint filed by our client.

The client asked you in which phase of proceeding is its complaint in question of interpretation and application of Aarhus Convention in domestic law of the Czech republic which was filed to Aarhus Convention Compliance Committee via our law firm on 30. 9. 2014. Our client wants to ask if the Committee took into account the Supplement of the Complaint from the 18. 9. 2014.

If the subject matter was already discussed we would like to ask you for information about the extent to which the Committee dealt with various legal objections and what stand took.

Thank you.

Yours faithfully,

Martin Šíp, advokát

Šíp, Kadlec, Paikrová s.r.o., advokátní kancelář
IČ: 28147294, DIČ: CZ28147294
Tábor: Tyršova 521, 390 02 Tábor (sídlo - budova Komerční banky), tel: + 420 381 213 239, fax: + 420 381 210 628
Praha: Vodičkova 39, 110 00 Praha 1 (Palác Ligna), tel: +420 222 515 743
Písek: Velké náměstí 27, 397 01 Písek (budova Komerční banky), tel.: +420 382 212 713
Web: www.skplegal.cz, email: sip@skplegal.cz
Mobil: + 420 775 690 740

This e-mail is intended solely for the addressee(s) and contains confidential information. Unauthorized distribution, modification or disclosure of its contents is unlawful. If you have received this e-mail in error, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message from your system. The sender is not liable for any errors or omissions in the contents of this message which arise as a result of e-mail transmission."